

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **N. L.**, zast. Mgr. Markem Jirmanem, advokátem se sídlem Poštovní 18, Rakovník, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 9. 2017, čj. OAM-140/LE-LE05-LE05-PS-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 23. 10. 2017, čj. 17 A 126/2017-50,

takto:

I. V řízení **se pokračuje**.

II. Kasační stížnost **se zamítá**.

III. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Marku Jirmanovi, advokátovi, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši 7 200 Kč, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný zajistil žalobce dne 6. 9. 2017 podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu poté, co byl zajištěn za účelem správního vyhoštění podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců. Žalovaný v jednání žalobce shledal snahu vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo je pozdržet. Žalobce se totiž na území ČR nachází již od prosince roku 2016 (v době rozhodování to bylo tedy deset měsíců), během této doby však o mezinárodní ochranu

nepožádal. Od roku 2006 pobýval na Slovensku, pro své trestné jednání však obdržel správní vyhoštění z členských států EU se zákazem vstupu na dobu 5 let. Na podnět Norska a Dánska byl také žalobce na území schengenského prostoru veden jako nežádoucí osoba. Na území ČR se tedy nacházel nelegálně a také zde vykonával práci bez pracovního povolení. Dobu žalobcova zajištění žalovaný stanovil do 23. 12. 2017. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, kterou krajský soud zamítl rozsudkem uvedeným v záhlaví. Ztotožnil se s žalovaným, že v žalobcově případě by nebylo účinné užít zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[2] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž namítá, že žalovaný i krajský soud nesprávně posoudili možnost užít zvláštní opatření. Ještě před odletem do ČR si stěžovatel ověřoval u zastupitelského orgánu ČR, že může na její území vstoupit. Stěžovatel přicestoval do ČR z Tunisu a byl na území vpuštěn. Na letišti také zanechal své kontaktní údaje (během letu se totiž ztratilo jeho zavazadlo). Stěžovatel se také domníval, že jeho vyhoštění se týkalo pouze území Slovenska. Byl proto přesvědčen, že na území ČR pobývá legálně. Stěžovatel dále zpochybňuje, že by se kdy nacházel na území Dánska nebo Norska. Tvrzení žalovaného, že v těchto státech v minulosti porušil zákony, nemá dostatečnou oporu ve spisu. Ohledně výkonu nelegální práce stěžovatel vysvětloval, že se jednalo pouze o krátkodobou nahodilou brigádu, která trvala jen pár hodin a spočívala v tom, že *„zval lidi do restaurací“*. Nejedná se proto o vážné porušení práva, s nímž by bylo nutné spojovat nepřiměřeně tvrdý důsledek v podobě stěžovatelova zajištění. Dále stěžovatel upozorňoval, že v ČR navázal partnerský vztah s občankou EU, trvale s ní žije a bydlí u ní, což doložil písemnou *„partnerskou smlouvou“*, kterou se svou přítelkyní pro účely tohoto řízení sepsali. Tím stěžovatel prokázal stabilní svazek a místo, kde se trvale zdržuje. Nebyl tedy důvod domnívat se, že by se skrýval, aby se vyhnul plnění svých povinností v souvislosti s probíhajícím řízením. Stěžovatel také namítal vadu řízení před soudem, která spočívá v tom, že soud neprovedl jako důkaz jeho výslech a výslech jeho přítelkyně. Stěžovatel tak neměl možnost vysvětlit blíže okolnosti svého vstupu do ČR.

[3] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zopakoval informace, které uvedl již v rozhodnutí o zajištění stěžovatele i ve vyjádření k žalobě.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[4] Usnesením ze dne 11. 1. 2017, čj. 10 Azs 359/2017-37, NSS přerušil řízení o kasační stížnosti, protože v jiné věci (sp. zn. 10 Azs 252/2017) položil Soudnímu dvoru EU předběžnou otázku, jejíž posouzení je podstatné také pro rozhodnutí v této věci. Podle § 46a odst. 9 zákona o azylu (ve znění účinném od 15. 8. 2017) [*v*] *případě, že je zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany nebo cizince ukončeno před vydáním rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí o zajištění,* [...] *soud řízení o žalobě zastaví.* [...] *Věty první a druhá se pro řízení o kasační stížnosti použijí obdobně.* NSS se Soudního dvora zeptal, zda výklad unijních předpisů brání vnitrostátní právní úpravě, která znemožňuje NSS přezkoumat soudní rozhodnutí ve věcech zajištění cizince poté, co je cizinec ze zajištění propuštěn (v této věci byl stěžovatel propuštěn ze zajištění dne 23. 12. 2017, jak o tom žalovaný informoval soud dne 3. 1. 2018). V mezidobí však Ústavní soud nálezem ze dne

pokračování

27. 11. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 41/17, rozhodl, že mj. i právě citované ustanovení zákona o azylu se ruší dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů (tj. dnem 21. 1. 2019, č. 16/2019 Sb.). Vzhledem k uvedenému odpadl důvod, pro který bylo řízení přerušeno. Proto NSS rozhodl ve výroku I tohoto rozsudku, že v řízení se pokračuje (§ 48 odst. 6 s. ř. s.), a kasační stížnost projednal.

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] NSS předesílá, že se ztotožňuje s právním hodnocením, které provedl krajský soud, jeho závěry zde proto jen stručně shrne.

[7] Stěžovatel byl dne 6. 9. 2017 zajištěn podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, podle nějž může ministerstvo *zajistit žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*

[8] Zvláštním opatřením je podle § 47 odst. 1 zákona o azylu povinnost cizince:

a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo

b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.

[9] Z protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 12. 9. 2017 vyplývá, že stěžovatel se na území Evropy vyskytuje již od roku 2005, žil na Slovensku, kde nejprve požádal o mezinárodní ochranu, kterou nedostal, měl zde však poté povolen trvalý pobyt. V říjnu nebo listopadu roku 2016 musel ze Slovenska odjet zpět do Tuniska, neboť obdržel správní vyhoštění kvůli trestné činnosti (krádeže), v prosinci téhož roku však přicestoval do České republiky, neboť zde má přítelkyni. Na Slovensko není ochoten se vrátit, protože tam nikoho nemá (jeho bývalá žena s dcerou již žijí v Rakousku) a nedostane tam azyl. Z rozhodnutí o zajištění stěžovatele podle zákona o pobytu cizinců pak plynou následující doplňující informace: stěžovateli nebylo uděleno žádné oprávnění k pobytu na území ČR, je na podnět Norska a Dánska veden v schengenském informačním systému jako osoba, jíž je odepřen vstup na území, je však držitelem italského pracovního víza. Na Slovensku obdržel dne 11. 4. 2016 správní vyhoštění z území států EU na dobu 5 let. Stěžovatel do Tuniska odcestoval, ale záhy se na území EU vrátil, a to do ČR. Dne 1. 9. 2017 pak stěžovatele zajistila cizinecká policie podle § 124 zákona o pobytu cizinců na území ČR a dne 4. 9. 2017 stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu.

[10] Ze stěžovatelovy argumentace v kasační stížnosti je patrné, že směšuje zvláštní opatření podle zákona o pobytu cizinců a podle zákona o azylu. Zajištění ve smyslu § 46a zákona o azylu se nemohl vyhnout tím, že uvedl adresu své přítelkyně, na které se zdržuje. Tato informace by měla význam v řízení o zajištění podle zákona o pobytu cizinců, podle

zákona o azylu však mají zvláštní opatření jinou podobu. Žalovaný žadateli buď určí pobytové středisko, na kterém se bude muset zdržovat, nebo zkoumá, zda lze od žadatele na základě dosud zjištěných poznatků o jeho osobě očekávat spolupráci spočívající v tom, že se žadatel bude osobně žalovanému hlásit ve stanovené době. Krajský soud k tomu odkázal na rozsudek NSS ze dne 28. 6. 2017, čj. 1 Azs 349/2016-48, na závěry zde uvedené pak v této věci odkazuje i NSS.

[11] Stěžovatel nerespektoval zákaz vstupu na území EU, žádost o mezinárodní ochranu podal v zařízení pro zajištění cizinců v okamžiku zajištění za účelem správního vyhoštění, a to až deset měsíců poté, co vstoupil na území ČR. Vzhledem k těmto okolnostem má i NSS za to, že stěžovatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze účelově a že zvláštní opatření podle zákona o azylu by nebyla v jeho případě účinná. Byly tedy naplněny předpoklady pro jeho zajištění. Žalovaný ve svém rozhodnutí tento závěr dostatečně zdůvodnil. Stěžovateli nemůže prospět to, že se domníval, že se vyhoštění týkalo pouze Slovenska. Pro závěr o nutnosti zajistit stěžovatele pak není rozhodná ani povaha práce, kterou zde stěžovatel vykonával bez pracovního povolení. Tato informace nebyla pro žalovaného stěžejní, posloužila spíše jako doplnění obrazu o stěžovatelově přístupu k právnímu řádu ČR.

[12] Žalovaný i krajský soud vycházeli při hodnocení okolností stěžovatelova případu zejména ze skutkových zjištění, která učinila cizinecká policie v řízení o jeho zajištění podle zákona o pobytu cizinců. Při rozhodování o zajištění cizince podle § 46a zákona o azylu lze převzít skutková zjištění z předchozího řízení o zajištění za předpokladu, že tato skutková zjištění umožňují dostatečně posoudit, zda jsou splněny podmínky pro použití tohoto institutu, včetně posouzení otázky, zda cizinec nespadá do chráněné skupiny osob, na které tento institut nelze použít (viz rozsudek NSS ze dne 5. 3. 2014, čj. 3 Azs 24/2013-42). Rozhodnutí o zajištění stěžovatele podle zákona o pobytu cizinců je součástí správního spisu vedeného v řízení o zajištění stěžovatele podle zákona o azylu a skutečnosti podstatné i pro rozhodování žalovaného policie zjistila jen pár dní předtím, než stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu. Proto nelze souhlasit se stěžovatelem, že tvrzení žalovaného, podle nějž je na podnět Norska a Dánska veden jako nežádoucí osoba v schengenském informačním systému, nemá oporu ve spisu. NSS pak považuje skutečnosti zjištěné o stěžovateli za dostatečné pro závěr, že je třeba jej zajistit. Žalovaný proto ani nemusel prokazovat, jak, kdy a za jakých okolností stěžovatel porušoval právo v těchto státech, jak stěžovatel namítal v kasační stížnosti.

[13] K námitce, že krajský soud neprovedl důkaz výslechem stěžovatele a jeho přítelkyně, může NSS pouze poznamenat, že krajský soud dostatečně a srozumitelně odůvodnil, proč tyto výslechy neprovedl. Se závěrem, že jejich provádění by bylo v této věci nadbytečné, NSS souhlasí.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] S ohledem na výše uvedené proto NSS zamítl kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.); žalovanému nevznikly v tomto řízení náklady nad rámec jeho běžné činnosti.

pokračování

[15] Podle § 35 odst. 9 ve spojení s § 120 s. ř. s. hradí advokátovi, který byl stěžovateli ustanoven krajským soudem, hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Advokát v podání ze dne 4. 12. 2017 vyčíslil odměnu a náhradu dalších výdajů. Podle tohoto sdělení provedl ve věci dva úkony právní služby, jimiž jsou další porada s klientem přesahující jednu hodinu uskutečněná dne 24. 11. 2017 a sepsání kasační stížnosti, tj. písemné podání soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. c) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Za provedené úkony právní služby advokátovi náleží mimosmluvní odměna ve výši 2 x 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 2 x 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Dále si zástupce stěžovatele účtuje 400 Kč za promeškaný čas, a to čtyři půlhodiny strávené cestou za stěžovatelem do ZZC Balková a zpět dne 24. 11. 2017 [§ 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu]. Za úkony právní služby tedy advokátovi náleží celkem 7 200 Kč. Tuto částku NSS vyplatí do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. února 2019

Ondřej Mrákota
předseda senátu